

Godkänna MBT-avtalet för Åbo stadsregion 2024–2035

Stadsstyrelsen 28.10.2024 § 276
774/00.04.00/2024

Beredare

Planläggningschef Heidi Saaristo-Levin, tfn 040 488 5888
fornamn.efternamn@pargas.fi

Det har tagits fram ett avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtal) för Åbo MBT-stadsregion för åren 2024–2035. Ett förhandlingsresultat mellan parterna som deltog i framtagningen nåddes den 23 september 2024 och det beslutades att det ska sändas till avtalsparterna för godkännande.

Genom avtalet främjas genomförandet av de mål och åtgärder som fastslagits i regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering samt uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och de nationella klimat- och energimålen i Åbo MBT-stadsregion. Avtalet främjar också genomförandet av strukturmodellen 2035 som gemensamt godkänts av kommunerna i regionen. Avtalet är en fortsättning på MBT-avtalet mellan kommunerna i Åbo stadsregion och staten för åren 2020–2031.

Avtalet om markanvändning, boende och trafik bygger på en gemensam ambition som de tretton kommunerna i Åbo MBT-stadsregion och staten har för att utveckla regionen. Genom avtalet förstärks samarbetet mellan kommunerna och kontinuiteten i planeringssamarbetet. Avtalet främjar partnerskapet mellan kommunerna i regionen och staten och stärker parternas gemensamma engagemang för målen för regionens utveckling och de åtgärder som krävs för att uppnå dem. Syftet med avtalet är att förbereda sig för en långsiktig utveckling.

Åtgärderna i avtalet skapar förutsättningar för ett mångsidigt utbud av bostadstomter och bostadsproduktion som motsvarar behovet i regionen och för en bättre samordning av trafiksystemet, trafikinvesteringar och markanvändning. Målet är att främja hållbar tillväxt genom att i samarbete mellan staten och kommunerna utveckla en hållbar samhällsstruktur och ett hållbart trafiksystem för att begränsa klimatförändringen och utveckla näringslivets livskraft, trafiksäkerheten, digitaliseringen av trafiksystemet och en sådan bostadsplanläggning och bostadsproduktion som motsvarar behovet. Målet är också att motverka segregation och bostadslöshet och främja mångsidiga bostadsområden och ett varierande bostadsbestånd i områdena.

I avtalet beskrivs målsättningarna för Åbo MBT-stadsregion för 2035, utvecklingsbanorna och åtgärderna som krävs för samarbetet mellan kommunerna och samarbetet mellan kommunerna och staten för åren 2024–2027 för att målen ska kunna uppnås. I avtalet ingår också de prioriterade synpunkter som kommunerna i regionen har på utvecklingsprojekten för spår- och vägförbindelser för tiden efter 2027 och som ska beaktas i utvecklingen av det riksomfattande trafiksystemet. Avtalet uppdateras vart fjärde år.

I avtalet ingår sammanlagt 49 åtgärder indelade i följande fyra teman:

- Utveckling av den regionala planeringen och kunskapsbasen
- En hållbar och utsläppsnål samhällsstruktur och ett hållbart och utsläppsnålt trafiksystem
- Kvalitet på boende och livsmiljö
- Regionens livskraft

Åtgärderna bildar en omfattande och mångsidig helhet för att uppnå målen. Hur dessa åtgärder framskrider uppföljs i statens och kommunernas gemensamma uppföljningsgrupp med hjälp av en uppföljningsrapport som utarbetas varje år.

Avtalet innehåller ekonomiska helheter som är viktiga för Åbo MBT-stadsregion. Till skillnad från tidigare perioder har nationellt betydande projekt för utveckling av vägnätet kopplats till avtalet under denna period. Staten finansierar utvecklingen av E18 Åbo ringled i Reso centrum både med MBT-finansiering (45 miljoner euro) och som en del av regeringsprogrammets övriga investeringsprogram. Därtill finansierar staten utvecklingen av landsväg 180 mellan Kurkela och Kustö, dvs. byggandet av Pargasleden, med MBT-finansiering (12 miljoner euro) och som en del av regeringsprogrammets övriga investeringsprogram. Den nya Pargasleden förenhetligar samhällsstrukturen i stadsregionen, förbättrar trafiksäkerheten, gör trafiken smidigare, förbättrar näringslivets verksamhetsförutsättningar och transportrutter, minskar koldioxidutsläppen från trafiken och främjar turismen, försörjningsberedskapen och skärgårdens tillgänglighet.

Med MBT-avtalet utvecklas Åbo hamn genom att man bygger ett nytt persontrafikspår som ett samarbetsprojekt mellan staten och Åbo stad. Statens andel av projektet är högst 11 miljoner euro. Staten deltar också i de återstående kostnaderna för planeringen av spårvägen och i byggkostnaderna som främjar byggandet av kollektivtrafikkorridoren. Om emellertid lämpliga objekt inte har fastställts före utgången av 2025 riktas finansieringen (högst 10 miljoner euro) till mindre samfinansierade projekt för förbättring av statens trafikledsnät i Åbo MBT-stadsregion. Ett sådant projekt kunde med fog vara byggandet av en led för cyklister och turister mellan Prostvik och Nagu centrum vid Skärgårdens Ringväg som är nationellt betydande.

I beskrivningen av målbilden för stadsregionens livskraft lyfts skärgården fram som ett trivsamt och attraktivt område som är lättillgängligt för turister. Skärgårdsturismen ska främjas genom att förbättra besöksmålen tillgänglighet och trygga utvecklingsförutsättningarna i skärgården. Som åtgärd föreslås att staten och kommunerna under avtalsperioden vidtar de åtgärder för att förbättra cykelförhållandena som nämns i utvecklingsutredningarna för Lilla Ringvägen och Skärgårdens Ringväg och som identifierats på andra turistiska leder.

Till skillnad från tidigare MBT-avtalsperioder innehåller avtalet inte någon minimiandel för statsstödd Ara-bostadsproduktion av det regionala bostadsbyggandet. Kommunerna i MBT-stadsregionen har som mål att med beaktande av konjunkturläget möjliggöra byggande av totalt cirka 14 000 bostäder under åren 2024–2027.

Under perioden 2024–2027 kommer kommunerna att uppdatera Åbo stadsregions strukturmodell till en ny stadsregionplan. Planläggningen i Pargas deltar aktivt i den uppdatering av strukturmodellen som inleds i stadsregionen och har i sitt budgetförslag förberett sig för planeringskostnaderna för den (uppskattningsvis cirka 13 000 euro under 2025).

Genom detta avtal förbinder sig staten och kommunerna att genomföra och främja dessa åtgärder. Avtalet träder i kraft då alla parter har godkänt och undertecknat det.

Föredragande

Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige godkänner MBT-avtalet för Åbo stadsregion 2024–2035.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Fullmäktiges beslut: SK/Åbo stad, MF/Miljöministeriet
